

„Model normatywny podnoszenia kompetencji cyfrowych w szkołach wyższych”
finansowane w ramach dotacji celowej pochodzącej ze środków Ministerstwa Edukacji i
Nauki na podstawie Umowy Nr MEiN/2023/CTC/2625

E-doręczenia i rozprawa zdalna w okresie pandemii Covid-19

Prof. Jacek Gołaczyński

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

UKSW

UNIwersytet Kardynała
Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

CLTC Centrum Liderów
Transformacji Cyfrowej

E-doręczenia wg art. 15 zzs(9) i art. 131(1) k.p.c.

Doręczenie w k.p.c.

- Doręczenie według zasad ogólnych (art. 131 k.p.c.)
- Doręczenie elektroniczne przez system teleinformatyczny(art. 131(1) k.p.c.)
- Doręczenie według ustawy o doręczeniach elektronicznych

Doręczenie w okresie Pandemii

- Art. 15 zzs(9)

Doręczenia „tradycyjne”

- **Art. 131 [Sposób dokonywania doręczeń]**
- § 1. Sąd dokonuje doręczeń przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe, osoby zatrudnione w sądzie, lub sądową służbę doręczeniową. Sąd może również dokonywać doręczeń za pośrednictwem komornika w sposób określony w ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych.
- § 1¹.[8\)](#) W wypadkach wskazanych w ustawie sąd może dokonać doręczeń przez Policję lub Żandarmerię Wojskową.
- § 2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i sposób doręczania pism sądowych przez podmioty, o których mowa w § 1 zdanie pierwsze, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego toku postępowania, a także realizacji gwarancji procesowych jego uczestników, ochronę praw osób, którym pisma są doręczane, oraz ochronę ich danych osobowych.

E-doręczenia przez system teleinformatyczny

Art. 131¹ [Doręczenia elektroniczne]

- § 1. Sąd dokonuje doręczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (doręczenie elektroniczne), **jeżeli adresat wniósł pismo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego albo dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.**
- § 2. W przypadku doręczenia elektronicznego pismo uznaje się za doręczone w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu odbioru korespondencji. Przepisu [art. 134 § 1](#) nie stosuje się. W przypadku braku takiego potwierdzenia doręczenie elektroniczne uznaje się za skuteczne po upływie 14 dni od daty umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym.
- § 2¹. Adresat, który dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, może zrezygnować z doręczenia elektronicznego.
- § 3. **Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób dokonywania doręczeń elektronicznych, mając na względzie zapewnienie skuteczności doręczeń oraz ochronę praw osób, którym pisma są doręczane.**

Akt wykonawczy

Rozporządzenie MS z dnia 20.10.2015r. w sprawie trybu i sposobu dokonywania doręczeń elektronicznych

(odbiór pisma następuje **przez pierwsze uwierzytelnienie użytkownika na koncie po umieszczeniu doręczanego pisma w systemie teleinformatycznym** obsługującym postępowanie sądowe, chyba że zapoznanie się z treścią pisma nie było możliwe z przyczyn związanych bezpośrednio z funkcjonowaniem systemu).

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

- **Art. 131(2) doręczenia na adres do doręczeń elektronicznych]** [wchodzi w życie od 2022-10-01](#)
- § 1. Jeżeli warunki techniczne i organizacyjne sądu to umożliwiają, doręczeń dokonuje się na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w [art. 2 pkt 1](#) ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w [art. 25](#) tej ustawy, a w przypadku braku takiego adresu - na adres do doręczeń elektronicznych powiązany z kwalifikowaną usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego, z którego adresat wniósł pismo.
- § 2. Doręczenia, o którym mowa w § 1, można dokonać wobec strony będącej osobą fizyczną tylko wtedy, gdy wniósła ona pismo z adresu do doręczeń elektronicznych albo wskazała ten adres jako adres do doręczeń. Nie dotyczy to doręczeń dla przedsiębiorców wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Doręczenia bezpośrednio pełnomocników- zasada

Art. 132 [W toku sprawy]

- § 1. W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. W treści pisma procesowego wniesionego do sądu zamieszcza się oświadczenie o doręczeniu odpisu pisma drugiej stronie albo o jego nadaniu przesyłką poleconą. Pismo niezawierające powyższego oświadczenia podlega zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku.
- § 1¹. Przepis § 1 nie dotyczy wniesienia pozwu wzajemnego, apelacji, skargi kasacyjnej, zażalenia, sprzeciwu od wyroku zaocznego, sprzeciwu od nakazu zapłaty, zarzutów od nakazu zapłaty, wniosku o zabezpieczenie powództwa, skargi o wznowienie postępowania, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i skargi na orzeczenia referendarza sądowego, które należy złożyć w sądzie z odpisami dla strony przeciwnej.

Doręczenia bezpośrednio- elektroniczne pełnomocników

- § 1². Przepis § 1 nie dotyczy pism wnoszonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, podlegających doręczeniu adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, którzy dokonali wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i nie zrezygnowali z doręczenia elektronicznego.

(obecnie brak jest systemu teleinformatycznego umożliwiającego składanie pism procesowych w postępowaniu cywilnym i dlatego nie jest możliwe doręczanie bezpośrednio pism przez pełnomocników poprzez taki system)

Doręczenia bezpośrednie - elektroniczne pełnomocników

- § 1³. Pisma procesowe z załącznikami, z wyłączeniem pism wymienionych w § 1¹, adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej **doręczają sobie nawzajem bezpośrednio wyłącznie w postaci elektronicznej, jeżeli złożą sądowi zgodne oświadczenia odpowiedniej treści i podadzą do wiadomości sądu używane do tego dane kontaktowe, w szczególności adres poczty elektronicznej lub numer faksu.** Oświadczenia nie podlegają odwołaniu, a zastrzeżenia warunku lub terminu uważa się za nieistniejące. Na zgodny wniosek stron lub w innych uzasadnionych przypadkach sąd zarządza odstąpienie od takiego sposobu doręczania.
- **(możliwe jest złożenie oświadczeń o wzajemnym doręczaniu bezpośrednio pism przez pełn. za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej lub faksu?)**

Doręczenia kuratorowi

Art. 143 [Kurator do doręczeń] Jeżeli stronie, której miejsce pobytu nie jest znane, ma być doręczony pozew lub inne pismo procesowe wywołujące potrzebę podjęcia obrony jej praw, doręczenie może do chwili zgłoszenia się strony albo jej przedstawiciela lub pełnomocnika nastąpić tylko do rąk kuratora ustanowionego na wniosek osoby zainteresowanej przez sąd orzekający.

E-doręczenia wg art. 15 zzs (9) ust. 1

- Art. 15 zzs (9) ust. 1 W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach wymienionych w art. 15 zzs(1), w pierwszym piśmie procesowym wnoszonym przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorie Generalna RP podaje się adres poczty elektronicznej do doręczeń i numer telefonu przeznaczonego do kontaktu z sądem. Niewykonanie tego obowiązku stanowi brak formalny pisma.

Art. 15 zzs(9) ust. 1

- W jaki celu ten obowiązek?
- Doręczenie wg art. 15 zzs (9) ust. 2 nie jest realizowane przez adres poczty elektronicznej lub telefon adwokata, radcy prawnego..., a poprzez umieszczenie pism sądowych w systemie teleinformatycznym służącym udostępnianiu tych pism (Portal Informacyjny).
- Obecnie przepis ten może ułatwić sądowi doręczenie zawiadomień i wezwań o terminie posiedzenia w trybie art. 149(1) k.p.c.
- Może być zatem, w miejsce doręczenia poprzez PI zrealizowane doręczenie w trybie art. 149(1) k.p.c., czyli na adres poczty elektronicznej lub nawet telefonicznie.

Zakres przedmiotowy art. 149(1) k.p.c.

- **149¹ [Wezwania stron, świadków, biegłych]** Sąd może wzywać strony, świadków, biegłych lub inne osoby w sposób, który uzna za najbardziej celowy, z pominięciem sposobów doręczeń przewidzianych w rozdziale 2, jeżeli uzna to za niezbędne do przyspieszenia rozpoznania sprawy. Wezwanie dokonane w ten sposób wywołuje skutki przewidziane w niniejszym kodeksie, jeżeli jest niewątpliwe, że doszło ono do wiadomości adresata w terminach określonych w [art. 149 § 2](#).
- art. 149 § 2. O posiedzeniach jawnych zawiadamia się strony i osoby zainteresowane przez wezwanie lub ogłoszenie podczas posiedzenia. Stronie nieobecnej na posiedzeniu jawnym należy zawsze doręczyć wezwanie na następne posiedzenie. Wezwanie powinno być doręczone co najmniej na tydzień przed posiedzeniem. W wypadkach pilnych termin ten może być skrócony do trzech dni.
-

Warunki stosowania art. 149(1) k.p.c.

- Doręczenie w trybie art. 149(1) k.p.c. będzie skuteczne jeżeli:
- będzie pewne, że zawiadomienia doszło do adresata (np. potwierdzenie odbioru poczty elektronicznej)
- na tydzień przed planowanym posiedzeniem
- w pilnych przypadkach na 3 dni przed posiedzeniem

Relacja art. 15 zzs(9) ust. 2 do art. 149(1) k.p.c.

- Powstaje pytanie o relację przepisu art. 15 zzs(9) ust. 2 do art. 149(1) k.p.c.?
- Przepis art. 149 (1) k.p.c. dotyczy zawiadomień i wezwań na posiedzenie jawne. Dotyczy jedynie zatem tych dwóch czynności sądu. Nie stosuje się do doręczeń innych pism sądowych np. orzeczeń
- Przepis art. 149(1) k.p.c. miał mieć zastosowanie jedynie w sytuacji pilnej, i wówczas sąd stosuje inny sposób doręczenia, który uzna za najbardziej celowy, z pominięciem sposobów doręczeń przewidzianych w rozdziale 2 (także e-doręczeń z art. 131(1) k.p.c.)

Relacja art. 15 zzs(9) ust. 2 do art. 149(1) k.p.c.

- Stąd wątpliwość, czy przepis ten będzie miał także zastosowanie w okresie stosowania art. 15 zzs(9) ust. 2
- Jeżeli doręczenie poprzez PI jest stosowane (doręcza się), gdy brak jest możliwości doręczenia poprzez art. 131(1) k.p.c. (jeden ze sposobów doręczeń – przewidzianych w rozdziale 2), to przepis art. 149(1) k.p.c. może być stosowany w sprawach pilnych (doręczenie przez adres poczty elektronicznej i numer telefonu do doręczeń z sądem

Braki formalne w art. 15 zzs(1) ust. 1

- Czy brak podania w piśmie procesowym adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu stanowi brak formalny pozwu?
- Z przepisy art. 15 zzs(9) ust. 1 wynika, że jest to brak formalny, ale, czy istotnie brak podania tych danych uniemożliwia nadanie sprawie dalszego biegu?

Art. 15 zzs(9) ust. 2 Doręczenie elektroniczne przez PI

- Ust.2.
- W okresie wskazanym w ust. 1, w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe **sąd doręcza** adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pisma sądowe poprzez umieszczenie ich treści w systemie teleinformatycznym służącym udostępnianiu tych pism (portal informacyjny).
- Nie dotyczy to pism, które podlegają doręczeniu wraz z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu.
- Nie dotyczy to sytuacji, gdy działa system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe (EBP)
- Definicja systemu zawarta jest w art. 9 k.p.c.

Pojęcie systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe

- **Art. 9 [Zasada jawności]**
- § 1. Rozpoznawanie spraw odbywa się jawnie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Strony i uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z tych akt. Treść protokołów i pism może być także udostępniana w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe (system teleinformatyczny) albo innego systemu teleinformatycznego służącego udostępnianiu tych protokołów lub pism.
- § 2. Strony i uczestnicy postępowania mają prawo do otrzymania z akt sprawy zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku, chyba że protokół został sporządzony wyłącznie pisemnie. Przewodniczący wydaje z akt sprawy zapis dźwięku, jeżeli wydaniu zapisu obrazu i dźwięku sprzeciwia się ważny interes publiczny lub prywatny.

System teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe

- Użyty w [art. 9 § 1](#) KPC zwrot „obsługujący postępowanie sądowe” identyfikuje system przez odwołanie się do jego funkcji, czyli zakresu czynności dokonywanych w tym systemie.
- **Obsługiwanie postępowania to dokonywanie czynności w ramach tego postępowania. Zakres tych czynności nie wynika wprost z treści tego przepisu. Jego określenie wymaga analizy innych przepisów, które dotyczą czynności dokonywanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Na ich podstawie można wskazać zakres czynności (funkcji) realizowanych za pomocą systemu teleinformatycznego.**
- Do najważniejszych funkcji należą:
  - 1) wnoszenie pism procesowych przez osoby biorące udział w postępowaniu,
  - 2) doręczanie pism,
  - 3) utrwalanie czynności dokonywanych przez organ procesowy,
  - 4) udostępnianie treści dokumentów i pism oraz weryfikowanie istnienia i treści pism utrwalonych w tym systemie.
- Omawiana regulacja nie wyklucza możliwości realizowania w systemie innych czynności (funkcji), nawet takich, które nie są wprost wymagane przez prawo procesowe. Nie jest też konieczne, aby przedmiotowy system był przeznaczony (dedykowany) wyłącznie do obsługi postępowania sądowego. Może być to system utworzony w celu obsługi innych postępowań, ale wykorzystywany również do podejmowania czynności (nawet tylko niektórych) w postępowaniu sądowym

Pojęcie systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe

- Do tej pory istniał tylko system teleinformatyczny obsługujący EPU, EPW i e-KRS o RZ system zapewniający dostęp do treści protokołów i pism w postaci elektronicznej. Tym ostatnim systemem jest Portal Informacyjny
- Portal Informacyjny nie daje możliwości składania pism procesowych przez strony i doręczania pism sądowych oraz pism procesowych.
- Portal Informacyjny nie wyłącza prawa strony dostępu do akt sprawy poprzez przeglądanie (w czytelni akt), czy uzyskiwania z nich odpisów, kopii lub wyciągów z tych akt odpisów (art. 9 par. 2k.p.c)

Portal Informacyjny jego dotychczasowe funkcje

- Portal Informacyjny służył zatem jako system teleinformatyczny dedykowany jedynie **do dostępu do akt sprawy w postaci elektronicznej w tym protokołu elektronicznego z posiedzenia jawnego**. Nie był, w zamyśle jego twórców, „systemem teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe”
- Wyjątkiem jest wniosek strony o odbycie posiedzenia jawnego za pośrednictwem urządzeń transmitujących obraz i dźwięk (art. 151 par. 2 k.p.c. tzw. rozprawa odmiejscowiona. Strona mogła bowiem za pośrednictwem Portalu Informacyjnego złożyć taki wniosek.

Rozprawa odmiejscowiona na podstawie art. 151 par. 2 k.p.c.

- Do wejścia w życie przepisów o rozprawie zdalnej w czasie covid-19 nie przeprowadzono ani jednej rozprawy zdalnej w oparciu o przepis art. 151 par. 2 k.p.c.

PI jako system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe

- Przepis art. 125 par. 2 (1a) k.p.c. stanowi, że dokonanie wyboru wnoszenia pism procesowych oraz dalsze wnoszenie pism procesowych jest dopuszczalne, gdy z przyczyn technicznych leżących po stronie sądu, jest to możliwe (wprowadzony nowelą k.p.c. z 4.7.2019).
- Istnieje pogląd, że przepis ten już obecnie umożliwia uruchamianie kolejnych usług świadczonych drogą elektroniczną. Możliwe jest np. złożenie określonego pisma za pośrednictwem tego systemu podczas, gdy pozostałe pisma będą wnoszone tradycyjnie. Przykład art. 151 par. 2 k.p.c. i możliwość złożenia wniosku o posiedzenie zdalne.

PI jako system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe

- Stąd też, PI może być, wg tego poglądu, uznany za system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe, choć w ograniczonym jedynie do doręczeń dla adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych i PGRP zakresie.
- System ten zatem będzie istniał obok systemu teleinformatycznego obsługującego EPU, EKW, e-KRS, e-RZ

Jeżeli przyjąć, że PI stanowi system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe to konieczne są zmiany w:

- rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 2015 r. w sprawie trybu i sposobu dokonywania doręczeń elektronicznych (Dz. U. poz. 1776 ze zm.) ewentualnie w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz.U. poz.819),
- rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. poz. 1141 ze zm.),
- zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. U. MS poz. 138) - dalej „Instrukcja o biurowości”

Zakres przedmiotowy art. 15 zzs(9)

- Doręczenia przez PI stosuje się do każdej sprawy cywilnej.
- Nie może być już praktyki, że niektóre wydziały sądowe, nie podłączają swoich systemów biurowych do PI.
- Jeżeli jednak, dany Wydział nie zintegrował się z PI to w tym przypadku zastosowanie winien znaleźć przepis art. 15 zzs(9) ust. 5 o niemożności doręczenia przez PI z uwagi na charakter pisma.
- Podobnie doręczenia przez PI nie będą stosowane w e-KRS, EPW i EPU

Przepis intertemporalne, albo raczej ich brak

- Może być taka sytuacja, że zarządzenie o doręczeniu wydano przed wejściem w życie ustawy nowelizującej, a publikacja pism sądowych i ich „tradycyjna” wysyłka nastąpiła po wejściu w życie nowelizacji. W jakim momencie dojdzie do doręczenia korespondencji?
- Wydaje się, że najlepszym rozwiązaniem byłoby wstrzymanie publikacji w PI pism sądowych jeżeli zostały wysłane zwykłą pocztą

Przepis intertemporalne, albo raczej ich brak

- dokumenty/decyzje wydane przed 03.07.2021 co do których zarządzono doręczenie ze statusem: zatwierdzone do publikacji, a doręczane po tej dacie, doręczane są tradycyjnie za pośrednictwem poczty.
- Nie wydaje się aby można przyjąć, że dokument opublikowany w PI przed 3 lipca 2021 r. może wywołać skutek doręczenia, jeżeli korespondencja nie wyszła i podjęto decyzję o doręczeniu przez PI to np. wydany przed 3 lipca 2021 r. nakaz zapłaty najlepiej doręczyć przez PI z pismem przewodnim informującym pełnomocnika powoda, że doręcza mu się dokument przez PI, inaczej mogą powstać wątpliwości (co do np. nakazów, postanowień w toku sprawy itp. wydanych po 3 lipca wydaje się domniemane, że doręcza się je pełnomocnikom przez PI i takie pismo może być zbędne).

Przepis intertemporalne, albo raczej ich brak

Zmiana w tym zakresie (decyzji o doręczeniu) wymaga ewentualnego zarządzenia o zmianie sposobu doręczenia, aby nie budzić wątpliwościplik z danymi powinien być ponownie opublikowany po 3 lipca 2021 r.

Przepis intertemporalne, albo raczej ich brak

- decyzje/orzeczenia wydane po 03.07.2021 typu: zarządzenie o zwrocie pozwu/wniosku, postanowienie, nakaz zapłaty, kierowane do pełnomocnika/ów nie wymagają tworzenia pism przewodnich.
- Należy w razie doręczenia jednego dokumentu (np. wyroku z uzasadnieniem) stworzyć jedno pismo przewodnie adresowane do wszystkich adresatów to jest np. wszystkich pełnomocników wnioskujących o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem. Przy takim trybie działania uniknie się ryzyka dokonywania interpretacji czy jeżeli adwokat A zapoznał się z przesyłką adresowaną w PI do adwokata B, zawierającą tą samą treść tj. wyrok + uzasadnienie.

Doręczenia w dni ustawowo wolne od pracy i w porze nocnej

- Dane pojawiają się w PI po zasileniu bazy danych po godzinach pracy lub w cyklu nocnym. Mogą zatem zostać opublikowane w PI następnego dnia, a zatem w dzień wolny od pracy (wolny ustawowo lub w sobotę).
- Nie można przyjąć aby było to równoznaczne z naruszeniem art. 134 k.p.c. wskazany przepis chroni bowiem mir domowy i prawo do odpoczynku w dni wolne. Przy publikacji w PI nie dochodzi jednak do odwiedzin w miejscu zamieszkania. Jeżeli pełnomocnik zdecyduje się odebrać pismo w sobotę lub niedzielę to będzie to jego suwerenna decyzja tak samo jak ewentualny odbiór pisma awizowanego w urzędzie pocztowym w sobotę lub niedzielę czynnym.

Doręczenia w dni ustawowo wolne od pracy i w porze nocnej

-

Art. 134 [W dni wolne i w nocy]

- § 1. W dni ustawowo uznane za wolne od pracy, jako też w porze nocnej doręczać można tylko w wyjątkowych wypadkach za uprzednim zarządzeniem prezesa sądu.
- § 2. Za porę nocną uważa się czas od godziny dwudziestej pierwszej do godziny siódmej.

Doręczenia w dni ustawowo wolne od pracy i w porze nocnej

- Termin ten bieg rozpocznie w sobotę ale zgodnie z regułą wynikającą z art. 115 k.c. zakończy się nie w sobotę lub niedzielę, a w pierwszy dzień roboczy po nich przypadający. Trzeba zatem wskazać, że rozpoczęcie biegu terminu 14 dni w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy albo też odbiór pisma w taki dzień wydłuża w istocie czas pełnomocnikowi, nie może być zatem uznany za naruszający jego prawa czy też ograniczający prawo do obrony.
- Przy publikacji pisma w PI w piątek termin 14 dni zakończy się w piątek.

Doręczenia w dni ustawowo wolne od pracy i w porze nocnej

- Przy publikacji w sobotę termin przesunie się na poniedziałek. Analogiczna sytuacja powstanie w razie odbioru pisma w dzień wolny – przy odbiorze w piątek termin 7 dni na wykonanie czynności zakończy się w piątek. Przy odbiorze w sobotę przesunie się na poniedziałek, a zatem faktycznie wyniesie 9 dni.
- Publikacja w dni wolne jest zatem korzystna dla pełnomocnika i nie może być uznana za naruszająca jego prawa.

Doręczenia w dni ustawowo wolne od pracy i w porze nocnej

- Możliwy jest także inny pogląd.
- Skoro przepis art. 131(1) par. 2 zd. 2 k.p.c. wyłącza wyraźnie stosowanie art. 134 k.p.c. dla doręczeń elektronicznych, to wobec braku podobnego wyłączenia w art. 15 zzs(9) ust. 2, można przyjąć, że doręczenie w porze nocnej, czy w dni ustawowo wolne od pracy nie będzie skuteczne.
- Jeżeli w PI pojawi się pismo sądowe w niedzielę, to termin biegnie od poniedziałku (14 dni)
- Jeżeli pełn. zapozna się z pismem sądowym w niedzielę, to termin rozpoczyna bieg od poniedziałku

Obligatoryjne założenia konta w PI

- Przepis art. 15 zzs(9) przewiduje doręczenie pism sądowych za pośrednictwem PI (jedeny wyjątek to art. 15 zzs (9) ust. 5 – jeżeli charakter dokumentu na to nie zezwala)
- Przepis zatem art. 15 zzs(9) ust. 2 nakłada na: adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych i PGRP obowiązek założenia konta w PI
- Jeżeli pełn. nie założył konta, to doręczenie winno być realizowane tradycyjnie (art. 15 zzs(9) ust. 5) **(przepis ten formalnie nie przewiduje sytuacji braku możliwości technicznej doręczenia przez PI w sytuacji braku konta użytkownika)**

Obligatoryjne założenia konta w PI

- Wskazanie w art. 15 zzs(9) ust. 2 obowiązku doręczania przez PI pełnomocnikom tam wskazanym (oraz Prokuraturii) pism sądowych powoduje zatem konieczność posiadania przez pełnomocników kont w tym portalu. Ustawa wprowadza dla pełnomocnika obowiązek posiadania konta.
- w razie braku konta realizowanie jeszcze pierwszych doręczeń tradycyjnie, na podstawie art. 15 zzs(9) ust. 5 z wyznaczeniem terminu np. miesiąca czy dwóch na założenie konta (wobec krótkiego *vacatio legis*).

Doręczenie według rozporządzenia wykonawczego na podstawie art. 131(1) k.p.c.

- Pod pojęciem „odbioru pisma” należy rozumieć „pierwsze uwierzytelnienie użytkownika na koncie po umieszczeniu doręczanego pisma w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe, chyba że zapoznanie się z treścią pisma było możliwe z przyczyn związanych bezpośrednio z funkcjonowaniem tego systemu.
- Jednak wg art. 15z(9) datą doręczenia nie jest data „uwierzytelnienia się na koncie użytkownika” a data zapoznania się z treścią pisma sądowego przez odbiorcę poprzez PI (przez otwarcie dokumentu lub przez API) lub po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w PI.

Doręczenie elektroniczne w PI

- PI wymaga odszukania pisma podlegającego doręczeniu, a nie jak w EPU, gdzie po zalogowaniu się możliwe jest zapoznanie się z dokumentem. W PI, zalogowanie nie daje możliwości zapoznania się z treścią dokumentu, stąd też użytkownik musi najpierw zalogować się, a następnie odszukać dokument, oraz go otworzyć (zapoznać się z jego treścią).
- Przy założeniu, że Pi jest systemem teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe, to konieczne jest zmodyfikowanie pojęcia „odbiór pisma” w rozporządzeniu o trybie i sposobie doręczeń elektronicznych.

Pismo sądowe

- pisma sądowe to obecnie:
- orzeczenia sądowe
- zarządzenia Przewodniczącego
- zawiadomienia i wezwania o terminie posiedzenia jawnego, niejawnego
- inne zarządzenia np. o uzupełnieniu braków formalnych, o zobowiązaniu do zajęcia stanowiska
- itd.

Pisma sądowe doręczane bez podpisu

- Par. 21 Instrukcji o biurowości przewiduje, że **bez podpisu wysyłane** są pisma z załącznika nr 3 do Instrukcji,
- Zatem na podstawie art. 15 zzs(9) możliwe będzie doręczanie jedynie pism sądowych **bez podpisu**, czyli zawiadomień i wezwań na posiedzenie jawne, zarządzeń o zwrocie pisma (pozwu, wniosku), nakazów zapłaty wydane w postępowaniu upominawczym oraz postanowień niezaskarżalnych.
- Stąd też bez zmiany Instrukcji o biurowości wg par 21 ust. 4 doręczenie przez PI może nastąpić tylko w zakresie ww. pism sądowych, a inne muszą być opatrzone pieczęcią urzędową oraz podpisem osoby upoważnionej

Pisma sądowe

- Zakres pojęcia pisma sądowe obejmuje wszelkie pisma wytwarzane przez sądy co obejmuje orzeczenia, uzasadnienie, wezwania, zawiadomienia itd. W tym zakresie wskazać należy, że § 68 ust. 1 i 2 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. Instrukcji o biurowości, który definiuje dokumenty sądowe łącznie obejmując tym pojęciem zarówno orzeczenia, uzasadnienia, wezwania, zawiadomienia itd.
- Doręczenie przez PI dotyczy zatem wszystkich wezwań, zawiadomień jak i orzeczeń (np. nakazów zapłaty doręczanych pełnomocnikowi powoda).

Pisma sądowe

- załącznik nr 3 definiujący pisma sądowe nie wymagające podpisu i pieczęci wymienia w swojej treści orzeczenia (nakazy, wyroki nakazowe, postanowienia).
- W tych okolicznościach nie wydaje się aby istniały podstawy do wyłączenia orzeczeń czy uzasadnień z zakresu pojęcia pism sądowych wskazanych w znowelizowanym art. 15z(9) ust. 2 jako doręczanych wskazanym tam podmiotom przez Portal Informacyjny.

Pisma sądowe

Wobec braku zmiany wskazanego w punkcie 1 załącznika nr 3 do zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej, aby była jasność, co do doręczania pism bez podpisu i pieczęci należy na podstawie § 21 ust. 6 zdanie 2 w/w zarządzenia rozszerzyć zarządzeniem prezesa katalog pism wysyłanych bez podpisu własnoręcznego ponad wymienione w załączniku nr 3 o orzeczenia (wraz z uzasadnieniami), protokoły, pisma i wychodzące z wydziału na zewnątrz zarządzenia ze spraw, o których dane gromadzi się w systemie to jest pisma sądowe w rozumieniu art. 15 z.zs9 ust. 2 o ile podlegają doręczeniu adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej przez portal informacyjny.

Pisma sądowe

Zarządzenia prezesa sądu wskazane w § 21 ust. 6 zgodnie z § 21 ust. 7 wydają prezes sądu apelacyjnego dla sądu apelacyjnego oraz prezes sądu okręgowego dla sądu okręgowego i sądów rejonowych okręgu.

Moment e-doręczenia przez PI

- Art. 15 zzs(9) ust. 3.
- Datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w Portalu Informacyjnym (**doręczenie bezpośrednie**)
- W przypadku braku zapoznania się pismo uznaje się za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w PI.
- Zapoznanie się z pismem przez odbiorcę, czyli wymagana jest aktywność odbiorcy polegając na zalogowaniu się do konta użytkownika w PI, oraz wejścia do dokumentu podlegającego doręczeniu. Wtedy PI odznacza moment doręczenia.

Doręczenie w sytuacji utworzenia subkonta

- Każdy pełnomocnik, który ma konto w Portalu Informacyjnym ma możliwość utworzenie subkont (konta zależnych), dla wybranych przez siebie osób, czyli np. pracowników, aplikantów, innych adwokatów, radców prawnych będących substytutami.
- Użytkownik konta zależnego może zatem odebrać pismo sądowe, a jego uprawnienie wynika z upoważnienia dostępu do konta udzielonego przez pełnomocnika zawodowego.
- Upoważnienie do obioru wynika z upoważnienia dla aplikanta, pełn. Substytucyjnego, czy upoważnienia pocztowego dla pracownika.

Doręczenie w sytuacji utworzenia subkonta

- Odczytanie pisma przez użytkownika zależnego (subkonto) należy traktować jak odczytanie pisma przez pełnomocnika.
- Jeżeli jedna ze stron ma więcej niż jednego pełnomocnika, a z akt nie wynika aby któryś był upoważniony do doręczenia, za datę odczytania pisma ze skutkiem doręczenia dla strony należy traktować datę odczytania pisma przez któregokolwiek z pełnomocników (tego, który pierwszy zapoznał się z pismem w PI).

Zakres podmiotowy e-doręczeń przez PI

- sąd doręcza:
- adwokatowi,
- radcy prawnemu,
- rzecznikowi patentowemu
- lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej
- jednak z wyłączeniem jest kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu, czy kuratora w postępowaniu sądowym o uchylenie uchwały dla spółki, nawet gdy jest adwokatem, radcą prawnym

Zakres podmiotowy e-doręczeń przez PI

- pracownicy kancelarii
- aplikanci
- substytucji
- (możliwe jest doręczenie w razie uruchomienia subkonta)

Odbiorca

Art. 133 [Odbiorca]

- § 1. Jeżeli stroną jest osoba fizyczna, doręczenia dokonuje się jej osobiście, a gdy nie ma ona zdolności procesowej - jej przedstawicielowi ustawowemu.
- **§ 3. Jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego lub osobę upoważnioną do odbioru pism sądowych, pisma sądowe doręcza się tym osobom. Pismo wzywające stronę do osobistego stawiennictwa doręcza się tylko bezpośrednio tej stronie, z wyjątkiem strony, o której mowa w [art. 1135⁵ § 1.](#)**

Odstąpienie od doręczenia przez PI

- Art. 15 zss (9) ust. 5.
- Przewodniczący zarządza odstąpienie od doręczenia pisma za pośrednictwem Portalu Informacyjnego, jeżeli doręczenie jest niemożliwe ze względu na charakter pisma.
- Wyłączenie jest możliwe jedynie ze względu **na charakter pisma**
- Wydaje się, że odstąpienie od e-doręczeń przez PI może dotyczyć sytuacji, gdy istnieje inny system teleinformatyczny służący także doręczaniu pism sądowych np., e-KRS, EPU, EPW itd. (czyli przedmiotem doręczenia są pisma sądowe w tych postępowaniach)

Odstąpienie od doręczenia przez PI

- Np. doręczenie sprzeciwu od nakazu zapłaty, zarzutów od nakazu zapłaty, sprzeciwu od wyroku zaocznego, apelacji, zażalenia, skargi o wznowienie postępowania, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, skargi nadzwyczajnej, skargi kasacyjnej itd. Ponieważ są to doręczenia realizowane przez sąd, ale dołączone są do nich pisma procesowe stron lub inne dokumenty niepochozące od sądu
- Opinia biegłego sądowego, pismo od organu władzy publicznej, od podmiotu, który udziela informacji na żądanie sądu np. IMIGW

Odstąpienie od doręczenia przez PI

- art. 15zzs(9) ust. 2 zdanie 2 oraz art. 15zzs(9) ust. 5 dają możliwość doręczania pism tradycyjnie. Zobowiązanie do zajęcia stanowiska wobec opinii biegłego doręczane pełnomocnikom powinno być zawarte w osobnym piśmie doręczanym wraz z opinią.
- Gdyby w wyniku błędu pismo to doręczono przez PI, a nie wraz z opinią to terminem do wykonania czynności niewątpliwie wydaje się być termin liczony od doręczenia opinii. Jeżeli dojdzie do odczytu pisma przewodniego opublikowanego w PI i odbioru pisma dołączonego do opinii to termin wyznacza doręczenia pisma z opinią (art. 15 zzs9 ust. 2 zdanie 2).

Skutki e-doręczenia przez PI

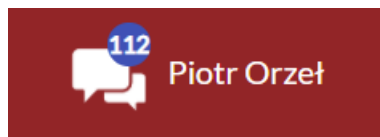
- Art. 15 zss(9) ust. 4. Doręczenie pisma za pośrednictwem Portalu Informacyjnego wywołuje skutki procesowe określone w Kodeksie postępowania cywilnego właściwe dla doręczenia pisma sądowego.

KWESTIE TECHNICZE

- Powiadomienie

Powiadomienia wysyłane z Portalu Informacyjnego informują o zamieszczonych dokumentach, ale także innych zmianach w sprawie (np. o czynnościach sądu lub posiedzeniach).

Po zalogowaniu się do Portalu Informacyjnego, w prawym górnym rogu widoczna jest ikona sygnalizująca liczbę powiadomień. **Nie jest to informacja o liczbie dokumentów oczekujących na odebranie. Jest to liczba wszystkich powiadomień o wszystkich zmianach w sprawach!**

KWESTIE TECHNICZE

- Odbiór dokumentów

I ACa 596/20

Szczegóły sprawy Podmioty Posiedzenia Czynności Dokumenty Powiązania E-Protokół

Usuń filtr Zmień kryteria

Typ dokumentu Nazwa dokumentu Data sporządzenia

Nazwa: Wezwanie na rozprawę dla świadka / biegłego / tłumacza (Cywilny)

Data sporządzenia: 22.06.2021 **Data publikacji w Pi: 22.06.2021 11:54:44** Doręczenia: 0/0 Typ dokumentu: Nieznany

Pobierz (DOCX) Pobierz jako PDF

Szczegóły

I ACa 596/20

Szczegóły sprawy Podmioty Posiedzenia Czynności Dokumenty Powiązania E-Protokół

Usuń filtr Zmień kryteria

Typ dokumentu Nazwa dokumentu Data sporządzenia

Nazwa: Wezwanie na rozprawę dla świadka / biegłego / tłumacza (Cywilny)

Data sporządzenia: 22.06.2021 Data publikacji w Pi: 22.06.2021 11:54:44 Doręczenia: 0/0 Typ dokumentu: Nieznany

Pobierz (DOCX) Pobierz jako PDF

Szczegóły

KWESTIE TECHNICZE

- Odbiór pisma

I ACa 596/20

Szczegóły sprawy Podmioty Posiedzenia Czynności Dokumenty Powiązania E-Protokół

Usuń filtr Zmień kryteria

Typ dokumentu Nazwa dokumentu Data sporządzenia

Nazwa: Wezwanie na rozprawę dla świadka / biegłego / tłumacza (Cywilny)

Data sporządzenia: 22.06.2021 Data publikacji w PI: 22.06.2021 11:54:44 Doreczenia: 0/0 Typ dokumentu: Niezary

Pobierz (DOC) Pobierz jako PDF

Szczegóły

I ACa 596/20

Szczegóły sprawy Podmioty Posiedzenia Czynności Dokumenty Powiązania E-Protokół

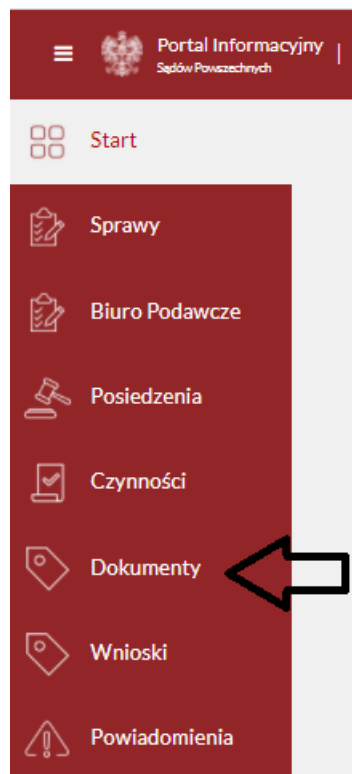
Nazwa: Wezwanie na rozprawę dla świadka / biegłego / tłumacza (Cywilny) Data sporządzenia: 22.06.2021 Data publikacji w PI: 22.06.2021 11:54:44

Użytkownik	Login	Data odczytania/pobrania
Piotr Adam Orzeł	00010252675	25.06.2021 10:11:07

Powrót

KWESTIE TECHNICZE

- Odbiór pisma prz wykorzystaniu zakładki „Dokumenty”

Po kliknięciu w zakładkę „Dokumenty”, na ekranie opublikowanych w sprawach prowadzonych przez sądy danej apelacji, do których dostęp posiada pełnomocnik. Dokumenty, które nie mają charakteru dokumentów odebranych/odczytanych oznaczone są kolorem czerwonym.

REGULAMIN
PORTALU INFORMACYJNEGO SĄDÓW POWSZECHNYCH Z OBSZARU APELACJI
WROCŁAWSKIEJ

- Weryfikacji tożsamości Użytkownika – należy przez to rozumieć potwierdzenie, że dane Użytkownika są zgodne z danymi wskazanymi we wniosku złożonym w Portalu Informacyjnym (poprzez opcję „Zarejestruj się”). Weryfikację tożsamości Użytkownika przeprowadza się według jednego z poniżej wskazanych sposobów:

Rejestracja

- 1) w przypadku konta Użytkownika zwykłego oraz Konta pełnomocnika zawodowego poprzez wybór opcji umożliwiającej wysłanie wniosku i podpisanie podpisem zaufanym przy uzupełnianiu wniosku poprzez „Zarejestruj się” – weryfikacja ta dokonywana jest elektronicznie bez konieczności osobistego stawiennictwa w Sądzie;
- 2) w przypadku Konta Użytkownika zwykłego oraz Konta pełnomocnika zawodowego – możliwe jest wybranie opcji „Wyślij wniosek”, a następnie złożenie „Oświadczenia użytkownika” (Załącznik nr 2 do Regulaminu, część A) podpisanego podpisem elektronicznym i przesłaniu go na adres do doręczeń elektronicznych Sądu, o którym

Rejestracja

- mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych. Weryfikację przeprowadza pracownik Sądu. Weryfikacja polega na porównaniu danych wprowadzonych podczas wypełniania wniosku poprzez opcję „Zarejestruj się” z treścią „Oświadczenia użytkownika” oraz weryfikacji uprawnień Pełnomocnika zawodowego;
- 3) w przypadku Konta Użytkownika zwykłego, Konta pełnomocnika zawodowego oraz Konta komornika - możliwe jest wybranie opcji „Wyślij wniosek”, a następnie osobiste stawiennictwo w Punkcie informacyjnym lub innej komórce Sądu wskazanej do dokonywania Weryfikacji tożsamości Użytkownika. Weryfikację przeprowadza pracownik Sądu. Weryfikacja polega na porównaniu danych wprowadzonych podczas wypełniania wniosku poprzez opcję „Zarejestruj się” w celu założenia konta, z danymi zawartymi w okazanym do wglądu dokumencie potwierdzającym tożsamość oraz – jeżeli typ konta tego wymaga - legitymacji służbowej Pełnomocnika zawodowego lub Komornika;

Rejestracja

- w przypadku Konta Użytkownika zwykłego, Konta pełnomocnika zawodowego oraz Konta komornika - przez pełnomocnika. Weryfikację przeprowadza pracownik Punktu informacyjnego. Pełnomocnik składa oryginał pełnomocnictwa, z którego wynika jego umocowanie (Załącznik nr 1 do Regulaminu), oraz oświadczenie podpisane przez Użytkownika i pełnomocnika, odpowiednio o poprawności danych oraz ich zgodności z danymi zawartymi w dokumencie stwierdzającym tożsamość (Załącznik nr 2 do Regulaminu, część A i B). W przypadku pełnomocnika innego, niż Pełnomocnik zawodowy, wymaga się pełnomocnictwa notarialnego albo pełnomocnictwa z podpisem notarialnie poświadczonym. Pracownik Punktu informacyjnego weryfikuje tożsamość Użytkownika przez porównanie danych wprowadzonych podczas wypełniania wniosku poprzez opcję „Zarejestruj się” z danymi zawartymi w oświadczeniu (Załącznik nr 2 do Regulaminu, część A i B). W przypadku, gdy pełnomocnictwo zostało utrwalone w formie elektronicznej, stosuje się odpowiednio procedurę opisaną w pkt 2);

Dostęp do sprawy

- Dostęp do spraw, w których stroną nie jest osoba fizyczna, jest możliwy poprzez Konto główne Użytkownika będącego jej przedstawicielem ustawowym, reprezentantem lub poprzez Konto pełnomocnika zawodowego.
- Dostęp do spraw, w których stroną jest osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych, jest możliwy poprzez konto Użytkownika będącego jej przedstawicielem ustawowym lub poprzez Konto pełnomocnika zawodowego.
- W celu uzyskania dostępu do sprawy, do której dostępu Użytkownik jest uprawniony, a która nie pojawiła się automatycznie na koncie Użytkownika, należy wypełnić i przesłać „Wniosek o udzielenie dostępu do sprawy” dostępny w Portalu z poziomu konta Użytkownika.
- Weryfikacji uprawnienia Użytkownika do dostępu do sprawy, dokonuje kierownik właściwego sekretariatu wydziału Sądu lub wskazany przez niego pracownik.
- Wydziały prowadzące postępowanie w sprawach odwoławczych lub w drodze pomocy sądowej, jeśli nie posiadają możliwości weryfikacji uprawnienia Użytkownika do dostępu do sprawy ze względu na brak akt sprawy, nie udzielają tego dostępu.
- Brak lub niezgodność danych adresowych w Portalu Informacyjnym z danymi znajdującymi się w aktach sprawy sądowej, może być przyczyną negatywnego rozpatrzenia wniosku o udzielenie dostępu do sprawy. Na Użytkowniku ciąży obowiązek aktualizowania danych w Portalu Informacyjnym.

Dostęp do sprawy

- W przypadku czasowej lub stałej utraty uprawnień do wykonywania zawodu, odpowiednio, przez Pełnomocnika zawodowego lub Komornika, Sąd, który powziął informację o tym fakcie dokonuje zgłoszenia do Centrum Pomocy Systemów Informatycznych (na podany na podstronie „Pomoc” telefon lub adres e-mail) oraz odpowiedniego oznaczenia w systemie biurowym spraw, w przypadku których Pełnomocnik zawodowy lub Komornik utracił uprawnienia do dostępu. W takim wypadku Konto pełnomocnika zawodowego lub Konto komornika ulega przekształceniu w konto o uprawnieniach Konta Użytkownika zwykłego, a Użytkownik traci dostęp do spraw, do których dostęp posiadał jako Pełnomocnik zawodowy lub jako Komornik.
- Status pełnomocnika zawodowego oraz Komornika, uprawniający do posiadania w Portalu Informacyjnym odpowiednio Konta pełnomocnika zawodowego albo Konta komornika, może być automatycznie weryfikowany zgodnie z odrębnymi przepisami. W przypadku negatywnej weryfikacji Użytkownik może utracić dostęp do spraw, do których dostęp posiadał jako Pełnomocnik zawodowy albo Komornik. Wszyscy Użytkownicy Kont zależnych tracą w takim wypadku dostęp do spraw, do których dostęp został im przyznany, odpowiednio, przez Pełnomocnika zawodowego albo Komornika.

Dostęp do spraw

- W przypadku, w którym Pełnomocnikowi zawodowemu wygasło lub zostało wycofane pełnomocnictwo w sprawie, Sąd, który powziął informację o tym fakcie, dokonuje w
- systemie biurowym odpowiedniego oznaczenia sprawy, do której Pełnomocnik zawodowy utracił uprawnienia dostępu.
- Użytkownik, który w sprawie przestał być podmiotem uprawnionym lub upoważnionym, a nadal posiada w Portalu Informacyjnym dostęp do sprawy lub zauważył, że posiada nieuprawniony dostęp do sprawy, zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Centrum Pomocy Systemów Informatycznych (na podany na podstronie „Pomoc” telefon lub adres e-mail). Użytkownik taki jest zobowiązany do zachowania w poufności wszystkich informacji, do których posiadał dostęp w wyniku zdarzeń określonych w zdaniu pierwszym.
- Z przyczyn technicznych, Użytkownik może utracić dostęp do sprawy, w przypadku zmiany systemu biurowego w Sądzie.

§5 Regulaminu

Doręczenia elektroniczne

- Portal posiada i obsługuje funkcjonalność umożliwiającą doręczanie przez Sąd pism sądowych Użytkownikom będącym adwokatami, radcami prawnymi, rzecznikami patentowymi lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.
- Szczegółowa instrukcja obsługi funkcjonalności, o której mowa w ust. 1, znajduje się w dokumencie „Instrukcja obsługi PI - Podręcznik Użytkownika”, dostępnym na stronie Portalu w zakładce „Pomoc”.

§6

Usługi w PI

- wnioskowanie o przeprowadzenie rozprawy odmiejscowionej – Usługa umożliwiająca Użytkownikowi złożenie wniosku do Sądu, który prowadzi postępowanie, o udział w zaplanowanym posiedzeniu sądowym przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość, na podstawie art. 151 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.) oraz weryfikację dostępności sali sądowej w Sądzie, z którego mogłaby nastąpić transmisja przebiegu czynności procesowej;

Usługi w PI

- wnioskowanie o udzielenie dostępu do sprawy – Usługa umożliwiająca złożenie wniosku do Sądu, który prowadzi postępowanie, o udzielenie Użytkownikowi dostępu do informacji dotyczących postępowania zawartych w Portalu;

Usługi w PI

- wnioskowanie o udostępnianie protokołu elektronicznego audio-video – Usługa polegająca na wnioskowaniu o udostępnienie w Portalu protokołu z posiedzenia sądowego sporządzonego za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk w formacie audio-video;
- wnioskowanie o wykonanie automatycznego rozpoznania mowy na tekst – Usługa umożliwiająca wykonanie automatycznie generowanego przekładu na zapis tekstowy treści nagrania dźwiękowego z protokołu elektronicznego z posiedzenia sądowego rejestrowanego za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk lub dźwięk

Konto pełn. zawodowego i konto zależne

- Rejestracja Konta pełnomocnika zawodowego i Konta komornika przebiega analogicznie, jak w przypadku Konta głównego z odstępstwami wskazanymi poniżej:
- 1) podanie danych osobowych niezbędnych do identyfikacji Użytkownika Portalu uzupełniane jest o numer legitymacji potwierdzającej wykonywanie zawodu prawniczego (w przypadku Konta pełnomocnika zawodowego) bądź numeru legitymacji potwierdzającej wykonywanie zawodu komornika oraz rewiru komorniczego (w przypadku Konta komornika);
- 2) podanie danych adresowych obejmuje adres kancelarii (miejsca wykonywania zawodu) i opcjonalnie dodatkowe adresy wskazane w aktach spraw sądowych.
- Pełnomocnik zawodowy oraz Komornik samodzielnie zakłada Konta zależne i przydziela im odpowiedni dostęp do spraw dostępnych na Koncie głównym.

Konto zależne pełn. zawodowego

- Założenie Konta zależnego wymaga podania następujących danych osobowych: imię i nazwisko, numer PESEL, adres e-mail (indywidualny i unikalny). Administrator systemu teleinformatycznego umożliwia, odpowiednio, Pełnomocnikowi zawodowemu i Komornikowi zarejestrowanie w Portalu Informacyjnym dalszych nieobligatoryjnych danych Użytkownika Konta zależnego. O celowości rejestrowania dalszych danych decyduje, odpowiednio Pełnomocnik zawodowy albo Komornik, dla którego zostało utworzone Konto główne.
- Pełnomocnik zawodowy i Komornik samodzielnie administruje danymi Użytkowników, dla których zakłada Konta zależne i zapoznaje Użytkowników z treścią niniejszego Regulaminu. Pełnomocnik zawodowy i Komornik odpowiednio pozbawia osoby, którym założył Konta zależne, udzielonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dostępu do sprawy, jeśli tym osobom przestało przysługiwać uprawnienie do tego dostępu.

Istotne pytania:

- czy każdy adwokat musi mieć konto na portalu ?
- **Odp. Tak, przepis art. 15 zzs(9) ust. 2 przewiduje obligatoryjnej doreczenie przez PI, stąd każdy adwokata, radca prawny, rzecznik patentowy, Prokuratoria Generalna RP musi mieć założone konta w PI**
- czy każdą sprawę adwokat będzie musiał mieć w portalu ?
- **Odp. Tak, każda sprawa jest w PI poprzez eksport danych z systemu biurowego sądu. W tym systemie jest też odnotowany pełnomocnik i stąd też, w sytuacji założenia przez pełnomocnika konta użytkownika w PI jest on podłączany do danej sprawy**
- - czy dopisanie do sprawy w portalu będzie automatyczne ?
- - czy nadal będzie musiał adwokat składać wnioski o dostęp do sprawy ?

Odp. Dopisanie pełnomocnika do sprawy w PI jest automatyczne i robi to sekretariat danego Wydziału sądu, ale jeżeli poprzez błąd lub zaniechanie to nie nastąpi, należy złożyć wniosek o dostęp do danej spraw/spraw. Do momentu uzyskania dostępu przez adwokata, radcę prawnego doreczenie winno odbywać się tradycyjnie.

Istotne pytania

- co się stanie jeżeli adwokat nie złoży wniosku do systemu ani system go nie dopisze z automatu do sprawy ?
- **Odp. Jeżeli system nie dopisze pełnomocnika do danej sprawy, w której występuje musi złożyć wniosek o dostęp do sprawy. Jeżeli zaniecha złożenia wniosku, to doręczenie będzie realizowane tradycyjnie. W takim jednak przypadku pewnie sąd dołączy pełnomocnika do tej sprawy.**
- co ze sprawami w II instancji, system automatycznie ich nie dodaje, a dopóki nie dostajemy korespondencji z II instancji to nie znamy sygnatury sprawy ?
- **Odp. Systemy biurowe są tak skonstruowane, że następuje import danych z I do II instancji. Stąd też sąd wie, kto był pełnomocnikiem w sprawie przed sądem I instancji i czy pełnomocnictwo obejmuje również II instancję. Dopisanie do sprawy następuje w sekretariacie sądu II instancji automatycznie. Jeżeli nie nastąpiło należy złożyć wniosek. Do tego czasu doręczenie odbywa się tradycyjnie.**
- co ze sprawami, w których Sąd odmawia dostępu do sprawy lub pomimo złożenia wniosku nie rozpatrzył go ?
- **Odp. Doręczenie odbywa się tradycyjnie, jeżeli sąd odmówi dostępu do sprawy lub nie rozpatrzy jeszcze wniosku o dostęp. Weryfikację użytkownika dokonuje kierownik sekretariatu wydziału sądu lub inny pracownik. Wydziały prowadzące postępowanie odwoławcze lub w drodze pomocy sądowej, jeżeli nie posiadają ,możliwości weryfikacji uprawnienia użytkownika do dostępu do sprawy ze względu na brak akt sprawy, nie udzielą dostępu**
- na rozpatrzenie wniosku czeka się kilka dni co z doręczeniem wówczas, w szczególności kiedy termin jest bardzo blisko ?
- **Odp. Doręczenie odbywa się tradycyjnie, do czasu uzyskania przez pełnomocnika dostępu do sprawy**
-

Istotne pytania

- czy system będzie zawsze powiadamiał nas o korespondencji ?
- **Odp. funkcjonalnością systemu PI jest zawiadomienie o nowym piśmie w sprawie. Niestety dotyczy to zawiadomienia (mailem lub sms) wszystkich pism, które są publikowane w PI, czyli także tych, które nie podlegają doręczeniu. Pełnomocnik zatem otrzyma zawiadomienie o wszystkich pismach publikowanych w PI**
- czy pełn. zawodowy będzie widział korespondencję do odbioru na specjalnej zakładce?
- **Odp. Docelowo będzie odrębna zakładka dotycząca pism sądowych podlegających doręczeniu. Obecnie jednak nie ma takiej zakładki, więc pisma podlegające doręczeniu będą udostępniane w PI w zakładce Dokumenty**
- czy adwokat będzie podpinany pod sprawy gdzie miał substytucje ?
- **Odp. Tak, substytut będzie miał dostęp do sprawy jeżeli zostanie dla utworzone subkonto przez pełnomocnika, czyli konto zależne. W braku dostępu, należy złożyć wniosek o udzielenie dostępu do sprawy.**
- czy system będzie lepiej działać, czasami sprawy są źle oznaczane z wydziału np. sprawa jest zakończona, nazwa powiadomienia jest o tej sprawie, a dotyczy innej, ale system tak wygenerował bo np. prowadzi to ten sam sędzia ?
- **Odp. To są problemy związane z jakością publikowanych danych w PI przez sekretariat danego Wydziału. Sytuacja związana z publikacją ulegnie poprawie skoro ujawnianie pism sądowych będzie rodziło skutek w postaci doręczenia**

Istotne pytania

- czy pracownicy sądu będą lepiej tytułować pisma?
- Odp. Jw.
- - czy portal będzie zabezpieczony przed usuwaniem dokumentów?
- Odp. Dokumenty są usuwane jedynie wówczas, gdy zostały wadliwie przeniesione z systemu biurowego
- jak długo dokumenty będą trzymane (archiwizowane) ?
- Odp. Dokumenty publikowane w PI są archiwizowane w czasie przewidzianym do archiwizacji akt

Istotne pytania

- jak długo będzie "trzymana" sprawa w portalu (jak długo będziemy mogli ją odnaleźć po jej zakończeniu) ?
- **Odp. Nie ma przepisów regulujących czas przechowywania danych na PI. W związku z tym, dane te są przechowywane do czasu archiwizacji akt**
- czy będzie można wydrukować potwierdzenie daty i godziny odbioru konkretnego pisma ?
- **Odp. Tak, publikowana jest informacja o dacie doręczenia. Dotyczy to każdego dokumentu publikowanego w PI, czyli także tych, które nie podlegają doręczeniu**
- co się stanie jak korespondencja nie będzie odebrana ?
- **Odp. W sytuacji, gdy pełnomocnik nie dokona odbioru pisma sądowego, czyli nie zapozna się z tym pismem, to po 14 dniach od dnia publikacji w pisma w Pi nastąpi skutek doręczenia**
- co jeśli wydział nie prowadzi spraw w ramach portalu- często w wydziałach rodzinnych- powołując się na delikatny charakter sprawy lub RODO ?
- **Odp. Każdy sąd ma obowiązek publikować dane PI , jeżeli orzekają na podstawie k.p.c.**

Istotne pytania

- co ze sprawami zakończonymi, które nie były w portalu ujawnione a nieraz jeszcze są wydawane jakieś postanowienia, sprostowania, czy Sąd je automatycznie ujawni i dostaniemy powiadomienie na mailu ? Czy adwokat będzie musiał składać wnioski o ich ujawnienie ich teraz ?
- **Odp. Jeżeli sprawa nie była ujawniona na PI to w razie konieczności doręczenia pisma pełn. Konieczne jest jej podłączenie do PI w celu doręczenia**
- Co ze sprawami zupełnie nowymi, które jeszcze nie mają sygnatury akt i nie ujawniły się nam, gdyż często są takie sytuacje, że bez naszego wniosku Sąd nie ujawni, a nawet po wniosku trwa to około tygodnia czasu, a jest wezwanie do brak formalnych 7 dni, i wtedy upływa termin do uzupełnienia ?
- **Odp. Należy złożyć wniosek o dołączenie adwokata, radcy prawnego do tej sprawy**

Rozprawa zdalna

- Możliwość prowadzenia rozprawy odmiejscowionej istniała już przed wprowadzeniem szczególnych rozwiązań w ustawie z 14.5.2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 w sprawach cywilnych w sądach powszechnych, oraz następnie w ustawie z 20 kwietnia 2021r. o zmianie ustawy-Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Kodeks postępowania karnego natomiast nie przewiduje podobnej regulacji z uwagi na brak przepisów analogicznych do art. 151 § 2 KPC. Nie bez znaczenia jest również fakt, że ze środków unijnych w ramach dwóch programów POiG oraz POPC w sprzęt niezbędny do nagrywania protokołu elektronicznego, a co za tym idzie do umożliwienia transmisji danych w drodze wideokonferencji w ramach rozprawy, wyposażone zostały jedynie tzw. sale cywilne i sale wykroczeniowe. Zatem nie tylko brak jest możliwości prawnych, jak również brak jest możliwości technologicznych, by rozprawa odbywała się zdalnie w sprawach karnych. (Ustawa z 14.5.2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, Dz.U. z 2020 r. poz. 875; dalej jako: ZmKoronawirusU)
- Przepis art. 235 par. 2 k.p.c. daje jedynie możliwość przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających przesłanie obrazu i dźwięku na odległość.
- „Utrwalenie zapisu następuje za pomocą urządzeń i środków technicznych wykorzystujących technikę cyfrową, pozwalających na utrwalenie tego zapisu na informatycznym nośniku danych. W trakcie trwania posiedzenia istnieje dodatkowo możliwość symultanicznego przesłuchania świadka przy wykorzystaniu urządzeń umożliwiających dokonanie tej czynności na odległość bądź zapewnienia udziału w rozprawie osobom uprawnionym w postaci rozprawy odmiejscowionej, a także zaprezentowanie na ekranie dowodu za pośrednictwem kamery dokumentowej. Zarówno zarejestrowane przesłuchanie świadka, jak i obraz prezentowanego dowodu stają się częścią protokołu elektronicznego. W celu zapewnienia przejrzystości zapisu obraz jest dzielony na części.

Rozprawa zadalna- art. 151 par. 2 k.p.c.

- Dotychczas **możliwość „odmiejscowienia rozprawy” lub posiedzenia jawnego** regulował przepis **art. 151 § 2 KPC**, według którego przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia jawnego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiając jego przeprowadzenie na odległość. W takim przypadku uczestnicy postępowania mogą brać udział w posiedzeniu sądowym, gdy przebywają w budynku innego sądu, i dokonywać tam czynności procesowych, a przebieg czynności procesowych transmituje się z sali sądowej sądu prowadzącego postępowanie do miejsca pobytu uczestników postępowania oraz z miejsca pobytu uczestników postępowania do sali sądowej sądu prowadzącego postępowanie. Przepis ten stanowi **odstępstwo od dotychczasowej zasady, że posiedzenia sądowe odbywają się w budynku sądowym**. Poza budynkiem sądowym posiedzenia odbywają się wtedy, gdy czynności sądowe muszą być wykonywane w innym miejscu albo gdy odbycie posiedzenia ułatwia przeprowadzenie sprawy lub przyczynia się do zaoszczędzenia kosztów postępowania. Obecne przepisy KPC przewidują możliwość dokonania pewnych czynności sądowych poza budynkiem sądu, gdy np. zachodzi konieczność przesłuchania osoby dotkniętej chorobą lub kalectwem, wówczas do przesłuchania dochodzi w miejscu, gdzie te osoby przebywają (art. 263 KPC), oraz gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia oględzin przedmiotu, który nie może być dostarczony do siedziby sądu (art. 293, 294 KPC).

Rozprawa zdalna art. 151 par. 2 k.p.c.

- Przepis art. 151 § 2 KPC wprowadza natomiast **możliwość przeprowadzenia, na zarządzenie przewodniczącego, posiedzenia jawnego na odległość za pomocą wideokonferencji**. Nie ma wątpliwości, że przepis ten nawiązuje do art. 235 § 2 KPC, który umożliwiał przeprowadzenie dowodu na odległość i został wprowadzony do KPC w celu dostosowania prawa polskiego do rozporządzenia (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11.7.2007 r. ustanawiającego europejskie postępowania w sprawie drobnych roszczeń. W sytuacji przeprowadzenia posiedzenia jawnego na odległość uczestnicy postępowania mogą brać udział w tym posiedzeniu, jeżeli przebywają w budynku innego sądu i mogą tam dokonywać czynności procesowych ze skutkiem procesowym.
- Przepis art. 151 § 2 KPC został wprowadzony do KPC ustawą z 10.7.2015 r. i wszedł w życie 8.9.2016 r. Od wejścia w życie powyższej nowelizacji, czyli od 9 września 2016r. w żadnym sądzie w Polsce nie przeprowadzono posiedzenia jawnego na odległość, mimo że stosowano z powodzeniem przepis art. 235 § 2 KPC, czyli dowód na odległość.

Rozprawa zdalna wg art. 15 zss(1) a art. 151 par. 2 k.p.c.

- Przepis art. 151 § 2 KPC nie został uchylony, ale przepis art. 15 zss¹ KoronawirusU w brzmieniu ustalonym w ustawie z 20 kwietnia 2021r. o zmianie ustawy -Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw w swoim punkcie 4 zmienił istotnie ustawę z 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Dz. U. Poz. 1842, z późn. Zm.)

Rozprawa zdalna wg art. 15 zzs(1)

- przepis art. 15 zzs(1) stanowi obecnie że, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego stanu lub epidemii z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach rozpoznawanych według przepisów k.p.c. rozprawę lub posiedzenie jawne przeprowadza się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających ich przeprowadzenie na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku (posiedzenie zdalne), z tym że osoby w nim uczestniczące, w tym członkowie składu orzekającego, nie muszą przebywać w budynku sądu.

Rozprawa zdalna wg art. 15 zzs(1)

- Poprzednia wersja tego przepisu przewidywała odbycie rozprawy lub posiedzenia jawnego na odległość, ale osoby w nich uczestniczące nie musiały przebywać w budynku sądu, chyba że przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego bez użycia powyższych urządzeń nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nim uczestniczących. Z obecnego przepisu wynika zatem, że **przeprowadzenie posiedzenia jawnego w drodze wideokonferencji jest obecnie zasadą i winno być stosowane, z pominięciem przepisu art. 151 § 2 KPC, w okresie po ogłoszeniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii z powodu COVID-19 i rok po ich ogłoszeniu**

Odstąpienie od rozprawy zdalnej

- Ustawodawca w art. 15 zzs¹ pkt 2 KoronawirusU przewiduje nawet, co podkreśla zasadę odbywania rozpraw i posiedzeń jawnych w drodze wideokonferencji, że od przeprowadzenia posiedzenia zdalnego można odstąpić **tylko w przypadku, gdy rozpoznanie sprawy na rozprawie lub posiedzeniu jawnym jest konieczne, a ich przeprowadzenie w budynku sadu nie wywoła zagrożenia dla zdrowia osób w nich uczestniczących, odstąpienie wymaga jednak zgody prezesa**

Odstąpienie od rozprawy zdalnej

- Powyższy przepis wyraźnie wskazuje, że rozprawa czy posiedzenie jawne przeprowadzone zdalnie jest obecnie zasadą, od której można odstąpić wyjątkowo i to dodatkowo za zgodą prezesa sądu.
- w celu uniknięcia rozprawy lub posiedzenia jawnego z udziałem stron ustawodawca umożliwił **skierowanie sprawy przez przewodniczącego na posiedzenie niejawne w celu rozpoznania sprawy, o ile nie można przeprowadzić posiedzenia zdalnego (np. ze względów technicznych), a przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego nie jest konieczne. Decyzje w tym zakresie, czyli o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne podejmuje przewodniczący. Nie jest tutaj także wymagana, jak poprzednio wobec rezygnacji z posiedzenia zdalnego, zgoda prezesa sądu. Takie rozwiązanie może być uznane za sprzeczne z zasadą jawności postępowania cywilnego oraz z zasadą publicznego rozpoznawania spraw.**

Odstąpienie od rozprawy zdalnej

- Takie rozwiązanie uniemożliwia udział stronom i ich pełnomocnikom w postępowaniu. Strony mogą jedynie złożyć oświadczenia na piśmie, ale nie mają możliwości do zwykłej interakcji w toku rozprawy. Istotne jest także i to, że jawność rozprawy sądowej przejawia się także w prawie udziału w niej w publiczności.
- Publiczność na rozprawach sądowych toczących się bez wyłączenia jawności, czy nie przy drzwiach zamkniętych, ma bowiem prawo przysłuchiwać się rozprawie, co stanowi także realizację zasady kontroli społecznej nad wymiarem sprawiedliwości. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest jednak dopuszczalne jedynie wówczas, gdy nie jest możliwe odbycie się wideokonferencji oraz rozprawy (posiedzenia jawnego) tradycyjnego, gdy nie ma zagrożenia dla zdrowia osób w niej uczestniczących. To podkreśla, że **obecnie zasadą jest odbywanie rozpraw i posiedzeń jawnych w drodze wideokonferencji, w sposób określony w pkt 1 art. 15 zss¹ KoronawirusU.**

Rozprawa zdalna także dla sędziów

- Przepis art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 1 KoronawirusU przewiduje nawet, że **ograniczenie jednoczesnej obecności w miejscu i czasie na rozprawie lub posiedzeniu jawnym dotyka także składu sędziowskiego**. We wcześniejszej wersji tego przepisu (art. 15 (1) zss(1) pkt 3) to prezes sądu mógł zarządzić, że członkowie składu, z wyjątkiem przewodniczącego i referenta sprawy, mogą brać udział w posiedzeniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, z wyjątkiem posiedzenia, na którym dochodzi do zamknięcia rozprawy. W przypadku składu wieloosobowego, na podstawie zarządzenia Prezesa sądu wydanego na podstawie art. 15 zzs¹ pkt 3 KoronawirusU, jedynie przewodniczący i referent będą uczestniczyli w rozprawie lub posiedzeniu jawnym, a pozostali członkowie składu za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Rozprawa zdalna także dla sędziów

- Obecnie przepis art. 15 zzs(1) ust. 1 pkt 1 wyraźnie wskazuje, że wszyscy uczestnicy rozprawy lub posiedzenia zdalnego mogą w niej uczestniczyć będąc poza siedzibą sądu, w tym także skład sędziowski. Mamy zatem do czynienia z sytuacją, że rozprawa może się stać zdalną także dla składu sędziowskiego.

Rozprawa zdalna także dla sędziów

- Brak jest jednak wskazówek, w jaki sposób sędziowie mają uczestniczyć w posiedzeniu zdalnym?
- w jakim sposób mają wyrokować?
- jak przeprowadzić naradę?
- jaki będzie ich dostęp do akt sprawy?
- Odpowiedzi na to pytanie można szukać częściowo w art. 324 par. 4 k.p.c. w postępowaniu wszczętym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wyrok może być utrwalony w systemie teleinformatycznym i opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Możliwość wydania zatem wyroku w formie elektronicznej jest zarezerwowana dla spraw, w których strona zainicjowała postępowanie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Obecnie jednak, nie został jeszcze przygotowany i udostępniony stronom system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe w rozumieniu art. 125 par. 2 (1) k.p.c.

Rozprawa zdalna także dla sędziów

- Sędziowie ze składu orzekającego mogą być oczywiście w innej lokalizacji niż budynek sądu i mogą uczestniczyć w rozprawie, ale wyrok powinni sporządzić pisemnie, zgodnie z art. 324 par. 1 i n. k.p.c.
- Po zakończeniu zatem rozprawy zdalnej czy posiedzenia jawnego w formie zdalnej powinni podpisać wyrok i go ogłosić, z wyjątkiem przewidzianym w art. 326 par. 4 k.p.c. Problemem, który się pojawi przy orzekaniu sędziów zdalnie jest brak dostępu do akt sprawy.
- Co do zasady, akta winny znajdować się w budynku sądu. Za zgodą prezesa sądu, akta mogą być wydane np. sędziemu w celu przygotowania się do sprawy, więc istnieje możliwość, aby sędzia rozpoznający sprawę na rozprawie zdalnej posiadał akta, to jednak w przypadku składów wieloosobowych, takie rozwiązanie już nie będzie mogło być zastosowane. Jak widać, brak systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, powoduje obecnie brak akt elektronicznych sprawy, do który dostęp zdalny mogą mieć wszyscy uczestnicy postępowania, czy sędziowie ze składu orzekającego, strony i ich pełnomocnicy. Możliwość tworzenia akt elektronicznych sprawy przewiduje już obecnie art. 53 par. 1a-1c ustawy-Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27.7.2001r. (Dz. U. Z 2020r. poz. 2027 ze zm).

Rozprawa zdalna także dla sędziów

- Według art. 53 a par. 1 USP system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe, w którym tworzy się i przetwarza akta sprawy, utrzymuje Minister Sprawiedliwości, który jest także administratorem tego systemu. Należy też przypomnieć, że pochodzący od sądu dokument uzyskany z systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe ma moc dokumentu wydanego przez sąd, o ile ma cechy umożliwiające jego weryfikację w tym systemie (art. 53 a par 1 usp. Więcej w rozporządzeniu MS z 7.9.2016r. w sprawie sposobu i cech umożliwiających weryfikację istnienia i treści pisma w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe.

Rozprawa zdalna także dla sędziów

- Według art. 53 a par. 1 USP system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe, w którym tworzy się i przetwarza akta sprawy, utrzymuje Minister Sprawiedliwości, który jest także administratorem tego systemu. Należy też przypomnieć, że pochodzący od sądu dokument uzyskany z systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe ma moc dokumentu wydanego przez sąd, o ile ma cechy umożliwiające jego weryfikację w tym systemie (art. 53 a par 1 usp. Więcej w rozporządzeniu MS z 7.9.2016r. w sprawie sposobu i cech umożliwiających weryfikację istnienia i treści pisma w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe.

Rozprawa zdalna także dla sędziów

- Istotnym zagadnieniem jest także strój urzędowy sędziów i pełnomocników profesjonalnych. Wydaje się, że w tym akurat zakresie może znaleźć zastosowanie RUSP, według którego sędzia, czy adwokat, radca prawny, prokurator, radca Prokuratorii Generalnej RP jeżeli uczestniczą w czynnościach sądowych poza budynkiem sądu, nie muszą nosić stroju urzędowego. Oczywiście w zamyśle twórcy rozporządzenia, chodziło o takie czynności jak oględziny, przesłuchanie małoletniego w niebieskim pokoju itd., ale wydaje się, że przepis ten może mieć zastosowanie także do rozpraw i posiedzeń jawnych prowadzonych zdalnie.

Rezygnacja z rozpoznania sprawy na rozprawie

- Ustawodawca zrezygnował także z regulacji ograniczającej rozpoznanie sprawy na rozprawie (także zdalnej), czyli w sprawach, w których doszło już do przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, **sąd mógł zamknąć rozprawę i wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym po uprzednim odebraniu od stron lub uczestników postępowania stanowisk na piśmie.**

Rezygnacja z rozpoznania sprawy na rozprawie

- Przepis ten stanowił istotny wyjątek od wyznaczenia rozprawy lub posiedzenia jawnego tradycyjnie, czyli z udziałem sądu, stron i ich pełnomocników, i nawet w opisywanym w nim przypadku (przeprowadzenie w całości postępowania dowodowego), nie było konieczne wyznaczenie rozprawy lub posiedzenia jawnego w drodze wideokonferencji.

Rezygnacja z rozpoznania sprawy na rozprawie

- Rodziło się pytanie, czy przepis ten odnosił się wyłącznie do rozprawy przed sądem I instancji, skoro w II instancji przy obecnym modelu apelacji (*apellatio com beneficio novorum*) sąd odwoławczy jest także sądem obowiązującym do merytorycznego rozpoznania sprawy, oczywiście w granicach zarzutów i wniosków apelacyjnych?
- Wątpliwości były tym większe, że kolejny przepis art. 15 zss³ KoronawirusU przewidywał, że przepis art. 374 KPC stosuje się również do apelacji wniesionych przed dniem 7.11.2019 r., o ile sąd nie uzna za konieczne przeprowadzenie rozprawy, jak również, gdy strona wносиła o jej przeprowadzenie lub o przeprowadzenie niepodlegającego pominięciu dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania stron.
- Wtedy wniosek o przeprowadzenie rozprawy strona winna złożyć w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne. Oczywiście w przesłanym zawiadomieniu należało pouczyć stronę niezastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną RP o prawie i terminie złożenia wniosku.

Rezygnacja z rozpoznania sprawy na rozprawie

- Z powyższej systematyki przepisów KoronawirusU można było wnioskować, że **w każdej sprawie rozpoznawanej według przepisów KPC, czyli zarówno przed sądem I, jak i przed sądem II instancji sąd może zamknąć rozprawę i po odebraniu stanowisk stron wydać w sprawie orzeczenie**, o ile oczywiście zostało już przeprowadzone postępowanie dowodowe w całości.

Rezygnacja z rozpoznania sprawy na rozprawie

- W jakim zatem celu ustawodawca przewidywał w art. 15 zss³ ust. 1 KoronawirusU, że art. 374 KPC (jest to przepis zwykły, obowiązujący w KPC od 7.11.2019r.) i który zezwalał sądowi II instancji, rozpoznającemu apelację rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym, jeżeli żadna ze stron w apelacji, czy w odpowiedzi na apelację nie złożyła wniosku o wyznaczenie rozprawy?
- Przepis art. 15 zss² KoronawirusU całkowicie by wystarczył dla osiągnięcia tego samego celu, jakim było wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym, w sytuacji, gdy postępowanie dowodowe zostało już w całości przeprowadzone. Istnieje zatem wątpliwość, czy w sprawach apelacyjnych stosujemy dotychczasowy przepis art. 374 KPC, czyli odstąpienie od rozprawy apelacyjnej jest uzależnione od braku wniosku strony, z tą modyfikacją wprowadzoną omawianą ustawą, że przepis art. 374 będzie miał zastosowanie także do apelacji wniesionych przed 7.11.2019 r. (czyli przed wejściem w życie nowelizacji KPC z 4.7.2019r.)?

Rezygnacja z rozpoznania sprawy na rozprawie

- Wydaje się, że istotnie chodzi tu o **rozdzielenie sytuacji, gdy sąd rozpoznaje sprawę w I i w II instancji**. W II instancji nadal wola stron jest decydująca, czy sąd będzie mógł rozpoznać apelację na posiedzeniu niejawnym, czy na rozprawie. Takie rozwiązanie dziwi, ponieważ w postępowaniu przed sądem I instancji wola stron nie ma znaczenia dla możliwości skierowania sprawy na posiedzenie niejawne w celu wydania orzeczenia w sprawie, o ile jednak postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w całości

Rezygnacja z rozpoznania sprawy na rozprawie

- Nowela z 20 kwietnia 2021r. uchyliła jednak przepis art. 15 zzs (3), który jak wyżej wskazano, przewidywał rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym, także w odniesieniu do apelacji wniesionych przed dniem 7 listopada 2019r. Oznacza to, że w odniesieniu do każdej apelacji, niezależnie od daty jej wniesienia, czyli przed wejściem w życie nowelizacji k.p.c. z 4 lipca 2019r., czy po tej dacie zastosowanie będzie miał przepis art. 15 zzs(1) ust. 1, 2 i 3. Zasadą będzie zatem rozprawa lub posiedzenie jawne zdalne. Wyjątkiem będzie zatem tradycyjna rozprawa zdalna lub posiedzenie jawne. Jedynie, gdy zachodzi konieczność rozpoznania sprawy na rozprawie lub posiedzeniu jawnym, a ich przeprowadzenie w budynku sądu nie wywoła zagrożenia dla zdrowia osób w nich uczestniczących i wyrazi na to zgodę prezes sądu, będzie przeprowadzona rozprawa lub posiedzenie jawne tradycyjnie.

Posiedzenie niejawne

- Kolejnym wyjątkiem dla rozprawy zdalnej (posiedzenia jawnego) będzie wypadek, gdy przewodniczący zarządzi przeprowadzenie posiedzenia niejawnego (w sytuacji, gdy posiedzenia zdalnego nie można przeprowadzić, a przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego nie jest konieczne) (art. 15 zzs (1) ust. 1 pkt pkt 3). Nie ma zatem możliwości, aby strona powołała się w sprawach apelacyjnych na przepis art. 374 k.p.c. i zażądała przeprowadzenia rozprawy, w sytuacji, gdy przewodniczący uzna, że rozprawa nie jest konieczna dla rozpoznania sprawy, a nie było możliwości przeprowadzenia rozprawy zdalnie.

Udział stron w rozprawie zdalanej

- W celu umożliwienia stronom udział w rozprawie zdalnej ustawodawca wprowadził art. 15 zzs(1) ust. 2, na podstawie którego na wniosek strony lub osoby wezwanej zgłoszony na co najmniej 7 dni przed wyznaczony, terminem posiedzenia zdalnego, sąd zapewni jej możliwość udziału w posiedzeniu zdalnym w budynku sądu, jeżeli strona lub osoba wezwana wskaże we wniosku, że nie posiada urządzeń technicznych umożliwiających udział w posiedzeniu zdalnym poza budynkiem sądu. Takie rozwiązanie jest konieczne, aby zapewnić udział stron i innych osób w postępowaniu sądowym, w którym obecnie rozprawa lub posiedzenie jawne co do zasady odbywa się zdalnie.

Skład sądu

- W przypadku postępowania przed sądem pierwszej i drugiej instancji w sprawach, w których sąd orzeka w składzie wieloosobowym, zgodnie z ust. 1 pkt 4 15 zss(1) sąd rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego, jedynie prezes sądu, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawziętość lub precedensowy charakter sprawy może zarządzić o rozpoznaniu sprawy w składzie trzech sędziów.
- Podobna regulacja znajduje się w art. 47 par. 4 k.p.c.

jacek.golaczynski@uwr.edu.pl

- Dziękuję za uwagę